

PRIPOMÍNAME SI DESAŤ ROKOV VYDÁVANIA ČASOPISU KARIÉROVÉ PORADENSTVO V TEÓRII A PRAXI

Elektronický časopis *Kariérové poradenstvo v teórii a praxi* začalo vydávať slovenské centrum Euroguidance v roku 2012, jeho prvé, nulté číslo vyšlo v apríli 2012 a v tom istom roku vyšli ešte aj ďalšie dve. V nasledujúcich rokoch až podnes vychádzal časopis s periodicitou dve čísla ročne, oficiálnych čísel vyšlo teda spolu dvadsať, to jubilejné máte práve pred sebou.

Nebudeme sa tu zaoberať okolnosťami vzniku či históriou vydávania časopisu, tá je príliš krátka na to, že by to stálo za serióznejšiu zmienku, spomeňme však, že pomerne krátko po jeho príchode na svet sa z neho stalo spoločné dielo slovenského a českého centra Euroguidance. Prejavilo sa to najmä na jeho obsahu a takéto rozšírenie autorského zázemia, samozrejme, časopisu nesmierne prospelo a podstatnou mierou prispelo k tomu, že časopis nielen stále žije, ale že stále má aj dostatok prispievateľov z oboch brehov Moravy.

Nezostali sme však len v tomto slovensko-českom či česko-slovenskom priestore, uverejňovali sme aj články o dianí v Európe či vo svete – najprv najmä prostredníctvom rozhovorov, neskôr aj odborných príspevkov, v posledných rokoch príležitostne aj v angličtine a bez prekladu...

Súčasná doba oslavám veľmi nepraje, rozhodli sme sa preto osloviť niekoľko známych mien na Slovensku i v Čechách, ľudí, ktorí kariérové poradenstvo poznajú teoreticky aj prakticky, ktorí sa ním dokonca živia a ktorí boli s časopisom či už priamo alebo nepriamo nejako spätí. Poprosili sme ich, aby nám skúsili odpovedať na nasledovnú otázku:

„Ako hodnotíte vydávanie časopisu KPJ v kontexte širšieho diania na tomto poli u nás (v SR/ČR) v uplynulom desaťročí a ako vnímate možnosti jeho vplyvu na toto dianie do najbližšej i vzdialenejšej budúcnosti?“

Na nasledujúcich stránkach prinášame vyjadrenia oslovených, ktorí nám v tejto zložitej a náročnej dobe stihli poslať svoje odpovede. Ako iniciátor tejto myšlienky a zostavovateľ následnej skladačky chcem aspoň takto všetkým poďakovať za ich vyjadrenia i uznanie a súčasne vysloviť presvedčenie, že časopis KARIÉROVÉ PORADENSTVO V TEÓRII A PRAXI tu bude aj o ďalších desať rokov ☺.

Helena Košťálová, EKS kurzy:

Jsem kariérová poradkyně. Abych mohla svou milovanou práci naplňovat, potřebuji několik věcí:

- Udržovat si přehled o novinkách v oboru
- Informovat o tom, co dělám
- „Provokovat“ kolegy z oboru k hledání přesahu až k proměnám společnosti

Kariérové poradenstvo v teórii a praxi je mi v tom skvělým spojencem. Vážím si tolerance, díky které jsou společně prezentovány zprávy z akademického světa, výzkum i praktické příspěvky, což pomáhá vnímat příběh kariérového poradenství v souvislostech. Současně chápu časopis jako most česko-slovenské spolupráce. Díky za to. Máme (a budeme mít) hodně společného. Připíjím ke „kulatým narozeninám“ a těším se na další společná léta.

PhDr. Lepeňová Darina

Vysoko si cením odborné periodikum *Kariérové poradenstvo v teórii a praxi* – v minulosti nám také periodikum veľmi chýbalo. Problematika kariérovej výchovy a kariérového poradenstva (predtým „profesionálna orientácia“ a „poradenstvo v profesionálnom vývine“) nebola v minulých rokoch primerane odborne doceňovaná, priam bola podceňovaná a často sa zamieňala za „nábor“ do spoločensky preferovaných povolání. Vysoko oceňujem nevyhnutnosť multidisciplinárnej spolupráce pri efektívnej kariérovej výchove a poradenstve, ktorá sa v časopise prezentuje. Veľmi dôležitá je aj výmena skúseností so zahraničnými kolegami, osobitne z Českej republiky.

Prajem mladým kolegom, aby sa problematike komplexne odborne venovali (multidisciplinárne, a to nielen teoreticky, ale aj prakticky), s primeranou inštitucionálnou podporou systematického aplikovaného výskumu. Potrební sú špecialisti jednak na problematiku kariérového poradenstva pre dospelých, jednak na problematiku kariérovej výchovy a kariérového poradenstva pre deti a mládež (a ich rodičov) pri rozvoji ich sebapoznania, poznania svojich „silných“ a „slabých“ stránok, pri rozvoji primeraných študijno-profesijných záujmov, kľúčových kompetencií, pri ich študijno-profesijnej orientácii. Rovnako dôležité je zabezpečiť pre mladých ľudí ich systematické a veku primerané spoznávanie sveta práce, zážitkové učenie pri oboznamovaní sa s povolaniami, zamestnaniami, s pracovnými činnosťami (aké sme obdivovali na našich návštevách vo vyspelých krajinách EÚ), ich prípravu na vstup do sveta práce. Je to nevyhnutné v záujme ich budúcej spokojnosti, úspešnej spoločenskej integrácie, ktorej podmienkou je úspešné uplatnenie sa na trhu práce.

Dúfam, že tieto aspekty bude reflektovať periodikum *Kariérové poradenstvo v teórii a praxi* aj v ďalších desaťročiach.

PhDr. Marta Hargašová, CSc.

V mori recyklovaných nápadov, rôznych produktov grantových projektov, reštartovaných a padajúcich koncepcií, búrlivých aj formálnych diskusií triešiacich sa o útesy inštitucionálnej zotrvačnosti svieti ako jasný maják už desať rokov časopis „Kariérové poradenstvo v teórii a praxi“ a pokúša sa navigovať ľudí k zmysluplnej spolupráci. Ako kultivovaný priateľ, rozhľadný mentor umožňuje všetkým odborníkom z oblasti zamestnanosti, vzdelávania, NGO, praktikom aj teoretikom, vyjadrovať sa k aktuálnym otázkam kariérového poradenstva vo všetkých fázach života súčasného človeka. Vďaka orientácii iniciátorov je duch časopisu kooperatívny, veľkorosý, problémy a prístupy sa vnímajú v širšom kontexte nielen európskom ale aj vedeckom.

V súčasnosti, keď informačné technológie lámu civilizáciu, keď dochádza k zásadným zmenám na trhu práce, v zamestnávateľských praktikách, požiadavkách na zamestnancov a podnikateľov je veľa nejasností aj vo vzdelávaní. Nie je jednoduché odpovedať na otázky ako pripraviť mladých ľudí na povolania, ktoré ešte neexistujú alebo naopak, prečo školy pripravujú študentov na povolania, ktoré nebudú nikdy vykonávať, lebo zanikajú alebo ich ani vykonávať nechcú. Preto prejem časopisu, aby využil všetky možnosti a prispel k utváraniu nového obsahu a foriem kariérovej výchovy a kariérového poradenstva v školskom prostredí. Aby sa žiaci neidentifikovali len s tým, že sa stanú flexibilnou silou na trhu práce a na škole, ktorú absolvujú, aj tak nezáleží, ale mali možnosť pochopiť princíp sebarozvoja, sebamanzovania a zvoliť si odbory prípravy v súlade so sebou a pravdepodobnou budúcnosťou, v ktorej sa budú schopní flexibilne realizovať.

Iva Kirovová, Katedra managementu, EkF (VŠB-TU Ostrava)

Nápad a iniciatívu k založení časopisu KPJ hodnotím jako jedinečný počin. A nezůstalo pouze u počinu, u jednorázové akce z r. 2012, kdy vyšlo nulté číslo. V r. 2021 si můžeme už listovat v 19. čísle. Zakládající členové redakční rady, Štefan Grajcar a Lenka Beková dokázali, díky své erudici, zájmu a přesvědčení o potřebě existence odborného časopisu zaměřené-ho na problematiku rozvoje kariéry a kariérového poradenství, získat další spolupracovníky a také čtenáře. Přínos časopisu nejen pro odbornou veřejnost je nesporný. Časopis seznamuje prostřednictvím článků, recenzí publikací, rozhovorů a dalších příspěvků s děním, trendy, akcemi a událostmi v oblasti kariérového poradenství, kariérového vzdělávání a rozvoje kariéry na Slovensku, v České republice i v dalších zemích. Je důležité zdůraznit vysokou odbornou úroveň časopisu, která ale zároveň není bariérou pro zájemce o danou oblast.

Další silnou stránkou časopisu je jeho dostupnosť (e-časopis), bezplatný prístup, pestrosť a zaujímavosť príspevků, mezinárodný aspekt ako i "osveta" nabízená všem čtenářům. Časopis podporuje zájem o práci v oblasti kariérového poradenství, kariérového vzdělávání a kariérového rozvoje, prispívá k rozvoji uvedených „oblastí“, facilituje sdílení zkušeností, rozšiřuje obzory svým čtenářům o nové dimenze. Časopis vyplnil mezeru, chybějící odborné informační zdroje z již zmíněných odborných oblastí. Dlouhodobě poskytuje inspiraci, poukazuje na variabilitu přístupů a metod kariérového poradenství, na jeho přesahy s dalšími tématy a problematikou. Za nejdůležitější osobnost spjatou s časopisem považují Štefana Grajcara, tomu patří i moje poděkování s přáním zdraví a štěstí ve všech sférách života, včetně neutuchající motivace nejen v působení časopisu.

Ladislav Ostroha, Euroguidance centrum Slovensko

Časopis "Kariérové poradenstvo v teórii a praxi" vnímam ako mimoriadne dôležitý počin, a to obzvlášť s ohľadom na to, že kariérové poradenstvo ako vedný odbor zatiaľ nemá na Slovensku akademickú tradíciu. Predstavuje príležitosť pre výskumníkov i praktikov zo Slovenska i Česka konfrontovať svoje poznatky a skúsenosti so zvyškom poradenskej komunity, a tým kultivovať diskusiu o kariérovom poradenstve a prispievať k jeho profesionalizácii. Pre čitateľov zase predstavuje príležitosť dočítať sa o moderných trendoch v kariérovom poradenstve na jednom mieste, v článkoch od overených a kvalitných autorov z akademického prostredia i priamo z praxe. Časopis vnímam ako jednu z najdôležitejších aktivít Euroguidance centra na Slovensku a jeho zveľaďovanie patrí medzi priority centra aj do budúcnosti. V tomto ohľade obzvlášť oceňujem prácu Štefana Grajcára, ktorý je z pozície hlavného redaktora časopisu zárukou, že každé z doterajších 20 čísiel časopisu má mimoriadne kvalitný a pestrý obsah.

Tomáš Šprlák, Conseil en évolution professionnelle), CIBC 54, Francúzsko

Za posledných desať rokov sme svedkami veľkého kvantitatívneho aj kvalitatívneho pokroku v praxi kariérového poradenstva na Slovensku. Na angažovanosť odbornej komunity, motiváciu zlepšovať sa, hlad po nových metódach a zdieľaní dobrej praxe sme si možno tak zvykli, že sa nám zdá pozoruhodná až pri pohľade zo zahraničia, kde dobre etablované a štedro financované služby kariérového rozvoja produkujú odborne zdatných, ale niekedy „rutinierskych“ poradcov. Časopis Kariérové poradenstvo v teórii a praxi je nenahraditeľnou platformou pre kryštalizáciu tejto pozitívnej energie. Kritická reflexia praxe prostredníctvom konfrontácie s existujúcimi teóriami a výskumami v oblasti rozvoja kariéry a samotná výskumná činnosť zostávajú ale naďalej skôr vzácnosťou a je

dobré vedieť, že v časopise človek spoľahlivo nájde všetko, čo sa v tomto smere doma deje. Za to patrí tímu nadšencov okolo časopisu veľké uznanie. Aby bolo takéhoto obsahu v časopise čoraz viac - to by mohlo byť naše spoločné pranie a úloha na ďalších 10 rokov.

Kariéroví poradci KCVJŠ Plzeň – Info Kariéra¹

Myslíme si, že je to jediný časopis venovaný tématu kariérové poradenství v ČR a zaplatpánbu za něj. Má vysokou odbornou úroveň a jde s dobou, sleduje a upozorňuje na aktuální témata a dění v kariérovém poradenství. Pro nás pro všechny kariérové poradce Info Kariéry je to jeden ze zdrojů profesního rozvoje. Také v tomto ohledu věříme, že si časopis v

budoucnu zachová tuto pozici a pomůže v marketingu a propagaci tématu kariérové poradenství nejen u odborné veřejnosti, kariérových poradců, ale i u návazných profesí, které sdílí stejný cíl a podporují široké spektrum cílových skupin kariérového poradenství. Přispět by k tomu mohla společenská poptávka po službách kariérových poradců, otázky ohledně forem kariérového vzdělávání v rámci školního kurikula i přirozená potřeba profesní kultury a neustálého rozšiřování obzorů v rámci témat i lidí, kteří je přinášejí. Držíme palce a netrpělivě čekáme na další nášup.

Martin Martinkovič, predseda Združenia pre kariérové poradenstvo a rozvoj kariéry

Časopis prináša čitateľovi vždy najaktuálnejšie informácie z poľa kariérového poradenstva a rozvoja kariéry. Vydávanie časopisu nám môžu v dobrom závidieť aj krajiny, ktoré majú v tejto oblasti oveľa väčšie kapacity. Preto si myslím, že bez osobného vkladu Štefana Grajcára by vydávanie časopisu už bolo možno aj minulosťou. Vždy keď som si časopis otvoril, bol som milo prekvapený jeho rozsahom a variabilitou príspevkov. Časopisu prajem ďalšiu úspešnú desaťročnicu. V post-pandemickej realite budú informácie z oblasti kariérového poradenstva dôležitejšie ako nikdy pred tým.

¹ Info Kariéra (součást KCVJŠ Plzeň) nabízí kariérové poradenství školám a široké veřejnosti jako kvalitní a dostupnou službu, která napomáhá celoživotnímu rozvoji osobnosti. Pomáhá klientům orientovat se a rozhodovat v otázkách vzdělávání, volby povolání či zaměstnání, profesního růstu a osobního a sociálního rozvoje. www.infokariera.cz

Eva Uhríková, Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie

Vydávanie časopisu Kariérové poradenstvo v teórii a praxi bol skvelý nápad ľudí, ktorým v čase jeho vzniku záležalo na rozvoji kariérovej témy na Slovensku. Viem, že svoje úsilie dávajú zo srdca, s nadšením a asi práve preto vzniká také vynikajúce dielo. Veľmi som sa tešila ich počinu a stále sa viac a viac sa skláňam pred kvalitnou prácou redaktorov, autorov príspevkov a všetkých ľudí, ktorí sa podieľajú na zrode ďalšieho a ďalšieho čísla. Posledných 10 rokov vnímam ako kľúčových pri rozvoji a podpore komunity odborníkov v oblasti kariérovej výchovy, poradenstva a vzdelávania. Časopis je nezastupiteľnou oporou pre rozvoj mnohých relevantných ľudí v tejto oblasti, zároveň rozširuje obzor a inšpiruje širokú nielen odbornú verejnosť. Zvyšuje kredibilitu a dôveru v schopnosti aktérov v oblasti KP a zreteľne ohlasuje dôležitosť kariérovej témy v živote človeka. Prajem časopisu veľa spokojných čitateľov, autorom veľa síl a radosti z úžasného dopadu svojej práce. So záujmom sa teším na ďalšie čísla v novej dekáde ☺.

PhDr. Mária Zvariková, predsedníčka Asociácie vysokoškolských poradcov Slovenska

Časopis bol a je príjemným a inšpiratívnym čítaním. Vznik tohto časopisu bol krok, ktorý mal veľký význam. Jeho jedinečný prínos vidím najmä v dvoch charakteristikách: 1/ Založením tohto časopisu vznikol priestor ľahko dostupný všetkým záujemcom o problematiku kariérového poradenstva, keďže „Kariérové poradenstvo v teórii a praxi“ je e-časopis. 2/ Tou druhou veľmi dôležitou charakteristikou tohto časopisu je nadrezortný a multidimenzionálny prístup k jeho obsahu od začiatkov, ktorý veľmi oceňujem.

Tí, ktorí v tejto oblasti boli a sú činní, už 10 rokov majú vďaka tomuto časopisu okrem iného možnosť byť informovaní o dianí v oblasti kariérového poradenstva doma aj vo svete. A vďaka kvalite príspevkov časopis ponúka aj možnosť informálne sa vzdelávať, a to tak vo vzťahu k teórii ako aj k praxi kariérového poradenstva. Osobitne oceňujem prehlbujúci sa záber jednotlivých čísel a neutíchajúcu snahu o komplexný prístup ku kariérovému poradenstvu vrátane medzinárodnej dimenzie.

Budúcnosť je zdá sa stále menej predvídateľná, a tak želim redakcii a prispievateľom, autorom, aby dokázali udržať palec na pulze dňa. Editorovi p. Štefanovi Grajcárovi, ktorý je hnacou silou časopisu od jeho vzniku, želim pevné zdravie a neutíchajúci entuziazmus – a posielam veľké ďakujem.

Mária Jaššová, Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie

Vydávanie časopisu KP v teórii a praxi pokladám stále, aj po 10 rokoch jeho existencie, za prejav veľkej odvahy a odhodlania jeho tvorcov. Odvahy preto, lebo si ešte dobre pamätám napätie pred vydaním každého čísla, či bude dostatok príspevkov a či sa číslo stihne vydať načas. A odhodlania preto, lebo napriek chýbajúcemu akademickému a vedeckému zázemiu kariérového poradenstva na Slovensku, sa darí postupne, rok za rokom, zvyšovať kvalitu príspevkov, rozrastá sa počet prispievateľov a z časopisu sa už stal etablovaný zdroj informácií a inšpirácií pre kariérových poradcov. Od založenia časopisu sa menili jeho redaktori, grafika i spôsob zverejňovania príspevkov, no stabilnou istotou zostáva jedno meno – PhDr. Štefan Grajcár, bez ktorého by časopis – dovoľím si napísať bez preháňania a s plnou vážnosťou – nedosiahol na svoju desaťročnicu. Odhadnúť budúcnosť časopisu si aktuálne netrúfam, ale želala by som mu, aby úspešný rozbeh pokračoval nemenej úspešným ďalším desaťročím. Čo však viem úplne zreteľne, je, že aktuálne jubileum je jedinečnou príležitosťou poďakovať pánovi Grajcárovi za jeho trpezlivosť, entuziazmus a energiu, ktorú do vydávania časopisu od začiatku vkladá.

Zostavil: Štefan Grajcár, december 2021